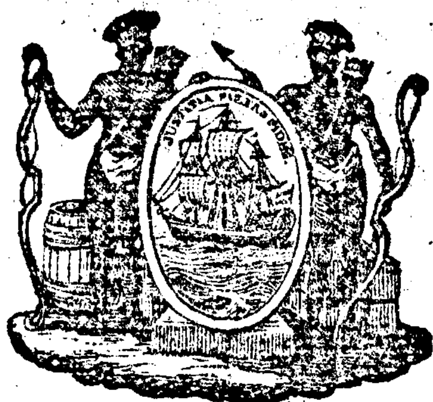
N°. 98. A°. 1839.

ZATURDAG, den 7den DECEMBER.

Nieuwe Surinaamsche Courant.

PARAMARIBO.

Gouvernements Secretarij.

PARAMARIBO, *den 3 December 1839.*

Namens Zijne Excellentie den Schout-bij-Nacht, Gouverneur Generaal, der Nederlandsche West-Indische Bezittingen, wordt bij deze bekend gemaakt, dat *de Zetting van het BROOD* bepaald is, als volgt:

Dat een BROOD van *acht* Centen, moet wegen 6 Oncen.

En dat van *vier* Centen, 3 Oncen.

Wordende alzoo alle Broodbakkers gelast, zich daarna te gedragen.

De Gouvernements Secretaris,
G. S. DE VEER.

Administrative Policie.

De Passage voor Rij- en andere Voertuigen in de *Heerenstraat*, tusschen de *Kerkzijde* en *Klipsteenenstraat*, wegens het daarstellen van eenen Steenen Koker, moetende worden afgesloten; geschiedt hiervan bij deze kennisgeving aan de daarbij belanghebbenden.

Paramaribo, den 5 December 1839.
Namens den Procureur Generaal der Kolonie *Suriname*,
De Adjunct Adsistent,
J. VAN LIER.

Buitenlandsche Nieuwstijdingen.

BELGIE.
GENT, 1 October.

Voor weinige dagen is door verscheiden fabrikanten eene vermindering van werkloonen voorgeslagen en door een zeker getal werklieden aangenomen. Deze onaangename maatregel heeft in vele fabrijken groote tegenkanting ondervonden. Die van den Heer de Gandt, waar den wevers drie centimes per el is gekort, was gisteren avond de vereenigingsplaats van twee tot drie duizend arbeiders, die geneigdheid verrieden om diegenen hunner medearbeiders te slaan, welke zich aan de loonvermindering hadden onderworpen. De autoriteiten vermeenden maatregelen van voorzorg te moeten nemen. De soldaten werden in hunne kazernen geconsigneerd, de wachtposten werden versterkt, patrouilles doorkruisten de straten der St. Pieterswijk, waar de volkszamenscholing plaats had en verscheiden detachementen kurassiers verdreven de volksgroepen voor de fabrijk van den Heer de Gandt. Nergens boden de werklieden tegenstand; zij bepaalden zich tot het uiten van bedreigingen tegen hunne medearbeiders en het roepen van *leve Jantje!* (dat is: *leve Willem*); drie soldaten werden ontwapend, maar de werklieden riepen even zoodra die militairen terug en gaven hun hunne geweren weder. Deze opschudding heeft tot half tien ure aangehouden.

— Den 2den. De volkszamenscholingen hebben gisteren voortgeduurd en niet alleen een veel ernstiger aanzien, maar ook eene duidelijker geteekende politieke kleur aangenomen. Tegen den avond verzamelde zich eene menigte arbeiders, die gestadig grooter werd, en aanvankelijk een dof gedruisch doch later een meer duidelijk geschreeuw van *Leve de Prins van Oranje!* deed hooren. Een der belhamels werd, na eene vrij hevige worsteling met de policie in hechtenis genomen. Op het eigen oogenblik sloeg het volk de glasruiten in aan de fabriek van de Gandt, waar eergisteren de opschudding begonnen was, jouwde de policie uit, dwong den plaatskommandant terug te trekken, en op verscheiden plaatsen der stad vormden zich groepen, van welke nu en dan eens het geschreeuw van *leve de Republiek;* doch meestal dat van *Leve de Prins van Oranje! Leve Willem!* uitging.

Op het Vrijdagsmarktplein beproefde eene andere groep den vrijheidsboom uit te roeijen, mishandelde den plaatskommandant die met een peleton was komen aanrijden om de baldadigheid te beletten en ter naauwernood gelukte het dien officier zich aan de woede der menigte te onttrekken. Ook de gewapende magt konde er niet in slagen om de hier verzamelde volksmenigte geheel te verstrooijen, en toen zich de troepen bij de schijnbare stilte terug trokken sloeg het volk weder de hand aan het werk, stak den vrijheidsboom in den brand en sleepte hem, toen hij onder het gejuich des volks omver gevallen was, half brandend naar de groote vleesschal, waar insgelijks een vrijheidsboom staat, trachtte ook dezen af te branden, doch eene sterke patrouille rukte hier met geveld geweer aan, er vielen zelfs eenige geweerschoten, vermoedelijk in de lucht gelost, en ten half twee ure des nachts ging eindelijk het volk uiteen.

Heden morgen ten negen ure zijn onderscheidene duizende arbeiders op het Vrijdagsmarktplein bijeengekomen en ten 10 ure naar het gouvernementshotel vertrokken, waar eene deputatie van 15 leden naar den gouverneur ging, die hun antwoordde, dat wat betreft de uitsluiting der vreemde katoenen stoffen, hij niet in staat was hun een dadelijk antwoord te geven; dat zij hetzelve overmorgen konde komen halen, zullende hij zich inmiddels in persoon naar Brussel begeven; dat het verbod van uitvoer van Tarwe sedert gisteren krachtens de wet reeds plaats had.

De arbeiders, die nog aan het werk zijn, schijnen besloten te hebben, hunne werkzaamheden te staken tot dat het antwoord des gouverneurs zou zijn ontvangen.

Het volk, overigens ontevreden met het huidige antwoord des gouverneurs, wierp steenen in de vensters van het gouvernements-hôtel, terwijl zekere Dhoosche zich met eenen troep straatjongens naar het stadhuis begaf om te eischen dat de gisteren gevangen genomen werklieden op vrije voeten zouden gesteld worden. Dhoosche werd op zijne beurt in hechtenis genomen, weder vrijgelaten, doch heden namiddag, toen hij zijne oproerige beweging weder begon, op nieuw naar de gevangenis gebragt.

Inmiddels had de menigte op het Vrijdagsmarktplein de straatsteenen uit den grond gehaald, en de kavallerie patrouilles, welke er verschenen, werden met eenen zoo geduchten steenregen ontvangen, dat de troepen vuur gaven en vier werklieden, gevaarlijk gewond, vielen.

Dit strenge voorbeeld had eene goede uitwerking en het plein werd spoedig geruimd, terwijl piketten infanterie al de toegangen bezetteden. Verscheidenen belhamels zijn bereids in hechtenis genomen. Den geheelen dag doorkruisten talrijke patrouilles de stad in alle rigtingen. De autoriteiten toonen de meestmogelijke waakzaamheid tot voorkoming van alle aanrandingen tegen personen en eigendommen. Op de Place d'Armes was eene ontzagwekkende militaire vertooning ontwikkeld. Onder de groepen van werklieden ontwaarde men vele vreemdelingen, die de arbeiders schenen op te hitsen.

Omstreeks 4½ ure werd eene proclamatie van burgmeesteren aangeplakt, waarbij wordt kennis gegeven dat zich binnen de stad zamenscholingen hebben gevormd, die voor de openbare rust vijandig zijn en tot voorwendsel hebben het door enkele fabrijkarbeiders te kennen gegeven verlangen, dat het gouvernement maatregelen mogt nemen om hun vast werk te verzekeren, waaromtrent de stedelijke regering reeds de aandacht des bestuurs had ingeroepen. Voorts wordt daarin gezegd, dat zulke demonstratien niet dan nadeelig kunnen wezen voor den goeden uitslag der gedane stappen; dat enkelde in het duister wroetende mannen zich van deze beweging konden bedienen om heilloze oogmerken te bereiken, weshalve de ingezetenen worden aangemaand, zich van de zamenscholingen verwijderd te houden en zich niet door nieuwsgierigheid in mogelijk gevaar te laten trekken, naardien de gewapende magt in last heeft om alle volksgroepen terstond uit een te drijven.

Ten 7½ ure des Avonds. In den omtrek der Place d'Armes schoolde zich eene groote volksmenigte zamen; patrouilles reden door de straten en losten hunne vuurwapenen in de lucht; ten gevolge hiervan verstrooiden zich alle nieuwsgierigen; van de rue Basse tot op het Vrijdagsmarktplein zijn al de straat lantaarnen verbrijzeld.

Ten 8 ure: Een 20 tal personen zijn naar de hotels Paradis en Lion d'Or getogen om zoowel daar als aan de belendende huizen geld af te persen; daar zij reeds de glasruiten begonnen in te werpen haastte men zich hen te bevredigen; spoedig daarna verschenen troepen ter bescherming.

Ten 9 ure: Met den laatsten spoorwagentrein is eene versterking van militaire magt aangekomen, die tevens met 6 stukken kanon terstond op de Place d'Armes post vatte; de volksmenigte is reeds grootendeels naar huis gekeerd, zoodat men geene vrees voor dezen nacht voedt.

11½ Ure: Alles schijnt tot rust teruggekeerd te zijn; niettemin blijven de patrouilles circuleren.

GROOT-BRITTANNIE.
LONDEN, 15 October.

Gisteren morgen baarde het niet weinig opziens, te vernemen, dat er pogingen tot inbraak in het paleis van Windsor, in eene der zalen nabij het slaapvertrek van H. M. waren gedaan. Eenige vensterruiten waren verbrijzeld gevonden. Geen der schildwachten, zelfs die niet, die genoegzaam vlak onder het venster post had, heeft iets gehoord van het gerucht, hetwelk het breken of vallen van het glas natuurlijk moet gemaakt hebben; iets waarover de Koningin hare ontevredenheid moet betuigd hebben.

Na zich in vele gissingen over het gebeurde verdiept te hebben, is men bedacht geworden een man op te sporen, die voor eenige maanden reeds eene poging om in het paleis van Buckingham in te breken gedaan had, en voor krankzinnig gehouden werd, te meer nadat hij in eene kerk mede glazen ingeworpen had. Die persoon was,

na een paar maanden in verzekerde bewaring te zijn geweest, onlangs op vrije voeten gesteld. Hij is opgespoord; doch bewijzen kan men hem niets. Er zijn velen die er geen geloof aan slaan, dat deze de dader zou wezen.

DUITSCHLAND.

BERLIJN, 5 October.

Een gerucht van zonderlingen aard is sedert gisteren avond in onze hoofdstad in omloop. De aartsbisschop van Gnesen en Posen, de Heer van Dunin, is heimelijk van hier gevlugt. Hetgeen men hier voorloopig dienaangaande verneemt, komt op het volgende neder. Eergisteren namiddag vertrok de Hr. van Dunin, met zijn kapellaan, van hier op den spoorweg naar Potsdam, in zijn logement, het Hotel de St. Petersbourg, zeggende dat hij nog dien zelfden dag zoude terugkeeren. Bij zijne aankomst te Potsdam nam hij ook dadelijk biljetten voor den terugrid. Hij begaf zich van zijn hotel naar de koninklijke geweerfabrijk om den katholijken geestelijke bij die instelling te bezoeken. Doch van het oogenblik af dat hij het fabrijkgebouw binnentrad was zijn spoor verdwenen. Gisteren kwam de kappellaan met het berigt dienaangaande herwaarts terug. Werwaarts de vlugteling zich begeven heeft, weet men nog niet, men hoort echter verhalen, dat de aartsbisschop, nog eer hij in de maand Augustus ll. van den Koning verlof verzocht had om naar Posen terug te keeren, derwaarts bevel had gezonden om zijn paleis voor zijne ontvangst in gereedheid te brengen. Men weet dat zijn aanzoek hem geweigerd werd, doch de heer v. Dunin bleef de personen, die hem bezochten, niettemin verzekeren, dat hij eerdaags naar Posen zoude vertrekken. Thans, na zijn verdwijnen, verzekert ook de kappellaan dat de heer aartsbisschop naar zijn bisdom teruggekeerd is. Zijn woord om hier te blijven heeft de Heer v. Dunin nimmer gegeven, doch in allen gevallen heeft hij gehandeld tegen 's konings bevel, waarbij hem Berlijn tot nadere beschikking tot woonplaats werd aangewezen. Overigens is deze handelwijze geheel naar den geest van vele Katholijke geestelijken, die geene wereldlijke magt boven zich erkennen willen, hoewel de wereldlijke magt en niet de paus (dien zij uitsluitend als hunnen Heer huldigen) hun bescherming en onderhoud verschaft.

— Nadat nu de burgeroorlog in Spanje ten einde en de pretendent dat land ontweken is, gelooft men algemeen, dat de erkenning der jonge koningin en van het constitutionele Spanje door de Oostelijke mogendheden weldra zal volgen. Luidens bijzondere berigten hebben de chefs van het groote bankiershuis Rothschild, die onlangs prins Metternich op den Johannisbarg een bezoek aflegden, dat tot het bovenvermelde onderwerp en de daarmede in verband gebragte nieuwe geldleening des Spaanschen gouvernements betrekking had, zeer tevrede stellende verzekeringen bekomen, zoodat deze zesde groote mogendheid van Europa hoogstwaarschijnlijk eene finantiele interventie zal ondernemen, waardoor de vrede het best zal worden verzekerd. De zaak van den pretendent vond reeds sints geruimen tijd hier eene zoodanige afkeerigheid, dat de afloop, die vroeger of later werd voorzien, schier algemeen als eene weldadige gebeurtenis wordt aangemerkt. Het godsdienstige fanatismus, de onbekwaamheid van den prins, die de speelbal der partijen was, en de overtuiging, dat Spanje wel verwoest, maar nimmer aan Don Carlos onderworpen konde worden, dit alles deed de deelnemers aan de verstandige verflaauwen. Men verzekert als stellig, dat onderhandelingen zullen worden geopend, ten welken einde ook Engeland en Fankrijk door de Oostelijke Mogendheden zijn uitgenoodigd, en door middel waarvan eene minnelijke schikking tusschen Don Carlos en zijne zegevierende nicht zouden worden tot stand gebragt. Tegen een met de geboorte en de gesteltenis van den Prins en zijn gezin overeenstemmend jaargeld moet hij alle aanspraak op den Spaanschen troon voor zich ten eeuwigen dage en voor zijne nakomelingen tot op het uitsterven der linie, aan welke Isabella II hare afkomst toeschrijft, laten varen. Deze overeenkomst wordt gezegd de grondslag van Isabella's erkenning te zullen zijn en tevens eene schemering van ligitimiteit over den troon der jeugdige Koningin te werpen. Men is overtuigd, dat de zaak thans snel zal vereffend zijn, en noemt als aanstaanden ambassadeur van Pruissen te Madrid den rijken en kunstminnenden graaf Raczijnski.

— De bisschop van Gent heeft eenen herdelijken brief aan de geestelijken van zijne diocèse geschreven, met last, om denzelven den Zondag na de ontvangst in de kerken te lezen. In dien brief laat de bisschop zich zeer sterk uit tegen die Vlaamsche dagbladen, welke beweerd hebben, dat de geestelijken, in zekere talrijke vergadering derzelve, zich hevig tegen de grondwet verklaard zouden hebben, en waarin hij zijne onderhoorigen ernstig waarschuwt, geene zoodanige dagbladen te lezen, en zich geheel toe te vertrouwen aan de waardige priesters, die hen den weg des hemels aanwijzen en hen helpen aldaar te komen.

— De zaken in Egypte zijn nog dezelfde, de Pacha heeft niets toegegeven, en is geenszins gezind zijne vordering lager te stellen. Eer hij zich met verdere onderhandelingen inlaat, moet Chosrew-pacha van het staatsroer verwijderd worden, dit is het wat hij als zijn van besluit opgeeft. Op de bedreiging dat er eene vereenigde Engelsch-Fransche vloot voor Alexandrie zou verschijnen, moet hij, naar men zegt, geantwoord hebben: dat hij alsdan de haven met eene ketting zou sluiten, en zijnen zoon bevelen naar Konstantinopel op te trekken. Echter mag er aan de waarheid dezer uitdrukking worden getwijfeld, naardien een regtstreeksch tartend antwoord niet in het karakter van den pacha ligt.

—Er heerscht in Turkije diepe rust. De porte schijnt niet veel op de beloften der groote mogendheden en vooral niet op derzelver censgezindheid te rekenen, die toch in de eerste plaats noodig zou wezen, zullen zij wezenlijk voor haar interveniëren. Zij betreurt, dat zij niet bij haar eerste besluit volhard en gepoogd heeft, zich zelf zonder vreemde inmenging met Mehemed Ali te verstaan. Men zegt wel, dat de Fransche en Engelsche smaldeelen; die nog steeds voor de Dardanellen liggen, eerlang naar Alexandrie zullen zeilen om den ouderkoning te dwingen tot teruggave der Ottomannische vloot, doch dit is reeds zoo dikwijls gezegd, terwijl zich geen schip in beweging stelde, dat men er aan begint te twijfelen. De Engelschen zouden wel weinig omstandigheden met Mehemed-Ali maken, maar de Franschen beschermen hem, en alzoo gebeurt er niets, dewijl allen vreezen eenen algemeenen oorlog te ontsteken.

ADVERTENTIËN.

(42531) Op DINGSDAG den 10den December e. k., des namiddags ten 4 ure, zal door- en ten huize van den Vendumeester M. A. KEIJSER, publiek worden verkocht:

Het *HUIS* en *ERF* aan de *Gravenstraat*, bekend onder Lr. B. No. 68; aankomende den Boedel van wijlen den Heer L. B. SLENGARDE en nagelatene Weduwe.

Zijnde de koop-conditien ten huize van voornoemden Vendumeester ter *visie* voor een ieder.

Paramaribo, den 6 December 1839.

H. C. J. SLENGARDE qq.

HEIDEMANS & MONK.

(42550) Hebben ontvangen per Kapt. BOY JANSEN:

Boter, Z. M.- en Komijne Kazen, Aardappelen, Hammen, Zoutvleesch, Pekel en Rookspek, Kasseer Vleesch, Patent-Raap- en Lijn Olie en Witlood &ct. &ct.

RIES & TABAK.

(42548) Hebben ontvangen per Kapitein BOY JANSEN, en bieden tot *civiele prijzen* te Koop aan:

Gras Boter in vaatjes van 14 ℔, Zoetemelksche- en Komijne Kazen, Hammen, gerookt- en gezouten Spek, Saucijsen en Worst, kasseer Vleesch, dito pekel Worst, kasseer gerookt Vleesch en Worst, Aardappelen, Stokvisch, Bloemkool, witte- en roode Zuurkool, Olijven, Augurken,— Thee-Banket en Bitterkoekjes.

Seltzer- en Heppinger Water, kleine en groote kelders Jenever.

Calico's, Regaal-Streep, Printers en Shirtings, Satinet, Dril, Everlasting, een nieuw assortiment Doeken, effe-, geborduurde-, gestreepte- en geruite Neteldoek, geborduurde Tule, Chelas, rood Meubel-Bond, Gingham, Meubel-Chits, Russische Kalmink.

Dames Stroohoeden, Gros des Napels Linten en meerdere *MODEWAREN*, Lakensche Rokken, Jassen en Buisjes, satijnen Vesten, zijden Paraplui'n, gouden Dames Oorringen, dito Broches en Halskettingen, Mans-, Jongens- en Vrouwen Schoenen, Vilten en zijden Mans Hoeden, Eau de Cologne, Peluwen en Kussens.

Patent-, Raap- en Lijn Olie, aangemaakt Loodwit, IJzerwaren en meer andere GOEDEREN.

Nog in Voorraad:

NIEUW INLANDSCH

KOORN,

IN BLOMVATEN.

(42596) De ondergeteekende, in qualiteit als *Executeur Testamentair* in den Boedel van wijle Mejufvrouw CATH. JANE SMITH, verzoekt bij deze, de Debiteuren van dezen Boedel, om het door hen verschuldigde, ten spoedigste aan te zuiveren, alsmede de Crediteuren, om opgaaf te doen, van 't geen zij vermeenen van denzelven Boedel te vorderen hebben, om na accoord bevinding, betaling te erlangen.

Paramaribo, den 5 December 1839.

F. J. BINZ qq.

(42549) De ondergeteekende voornemens zijnde de Kolonie te verlaten, verzoekt alle zijne Crediteuren, hunne rekeningen zoo spoedig mogelijk in te zenden, ten einde na accoord bevinding, betaling te erlangen;—tevens verzoekt hij alle zijne Debiteuren ten vriendelijkst hun verschuldigde, *vóór ultimo* dezer, te komen aanzuiveren, ten einde alle *Regtsmiddelen* voor te komen.

Paramaribo, den 6 December 1839.

B. H. KLOSTERMAN.

Scheepstijdingen.

BINNENGEKOMEN.

Den 4den dezer, het Schip *Harmonie*, Kapt. Boy Jansen, hebbende 42 dagen reis; Passagiers: de Heeren J. P. Bosch, D. F. Dubuisson, R. L. Ruardi en Carel Stein.

Den 5den, het Schip *Paramaribo*, Kapt. J. C. Töpper, hebbende 52 dagen reis; Passagiers: de Heeren C. J. Kramer en B. van Marle.— Beide van Amsterdam.

Idem, het Schip *Helena Catharina*, Kapt. J. J. Ysen, van Amsterdam, (laatstelijk van Ramsgate); hebbende 56 dagen reis.

UITGEKLAARD.

Den 30sten Nov., de Nd. Am. Brik *Premium*, Kapt. J. W. Bates, naar Gloucester, lading: 145 vaten Melassie.

IN TEXEL GEARRIVEERD.

Den 3den October, het Schip *Wilhelmina en Maria*, Kapt. J. C. Akkes. — Den 4den, het Schip *Standfriesz*, Kapt. F. Feijkes. — Den 15den, het Schip *Dina Maria*, Kap. H. C. Wriburg. — Den 16den, het Schip *Sophia Maria*, Kapt. J. Andresen. — Idem, het Schip *Sara Anna Cornelia*, Kapt. N. K. Dijkhuis. — Idem, het Schip *Phœnix*, Kapt. C. Smit. — Idem, het Schip *Astrea*, Kapt. J. A. de Lang.

IN HELLEVOETSLUIS.

Den 28sten September, het Schip *Attalante*, Kapt. J. J. Brouwer. — Allen van hier.

Te Paramaribo, ter Boekdrukkerij van BOON & Co.